

Hotellmarknadens konjunkturbarometer
3:e kvartalet 2021

Allt närmare det normala i hotellbranschen

November 2021

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

Höga förväntningar på fortsatt stark efterfrågan / 4

Tjänstesektorn växer starkt / 5

Hotellens förväntningar ger normalt en god prognos / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

4 av 10 hotellföretag förväntar sig höjda priser på hotelltjänster / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

Hälften av hotellen anger bra eller tillfredsställande lönsamhet / 8

Tydlig koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamheten / 9

Allt bättre lönsamhet i tjänstesektorn / 10

Starkt samband mellan hotellföretagens syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 11

Bristen på personal i hotellbranschen / 12

Bristen på hotellpersonal ökar / 12

Fler anställda och större brist på personal i tjänstesektorn / 13

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 14

SAMMANFATTNING

ÅTERHÄMTNINGEN I HOTELLBRANSCHENS PÅ GOD VÄG

Optimismen är stor avseende efterfrågan på hotelltjänster på sex månaders sikt. 8 av 10 hotellföretag förväntar sig att efterfrågan ökar. Detta är mycket positivt då förväntningarna är ställda utifrån ett tredje kvartal där nivån på efterfrågan på hotelltjänster legat högt.

Den starka återhämtningen under tredje kvartalet har inneburit att priserna på hotelltjänster har börjat stiga. Detta har i sin tur lett till att förväntningarna på höjda prisnivåer på tre månaders sikt ligger högt. 4 av 10 hotellföretag anger att de förväntar sig höjda priser på hotelltjänster medan endast några enstaka procent av hotellen förväntar sig sänkta priser.

Återhämtningen i efterfrågan under tredje kvartalet har inneburit att andelen hotellföretag som anger dålig lönsamhet har minskat. Ökningen av antalet anställda i hotellbranschen har gjort att bristen på personal i hotellföretagen fortsatte att öka till ännu högre nivåer under tredje kvartalet.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

HÖGA FÖRVÄNTNINGAR PÅ FORTSATT STARK EFTERFRÅGAN

Efterfrågan på hotellrum har återhämtat sig mycket tydligt under tredje kvartalet i år, inte minst utanför de tre storstäderna. I många städer var exempelvis efterfrågan under juli klart högre än under motsvarande månad 2019. Den starka efterfrågan kom till största delen från inhemska privatresenärer även om en tydlig återhämtning från affärssegmentet också kunde noteras.

Trots den starka återhämtningen under tredje kvartalet så förväntar sig 8 av 10 hotellföretag ännu högre efterfrågan på sex månaders sikt. Det betyder att fast många hotellföretag har haft en efterfrågan i paritet med innan pandemin så räknar de med fortsatt god utveckling framöver, vilket är en mycket positiv signal.

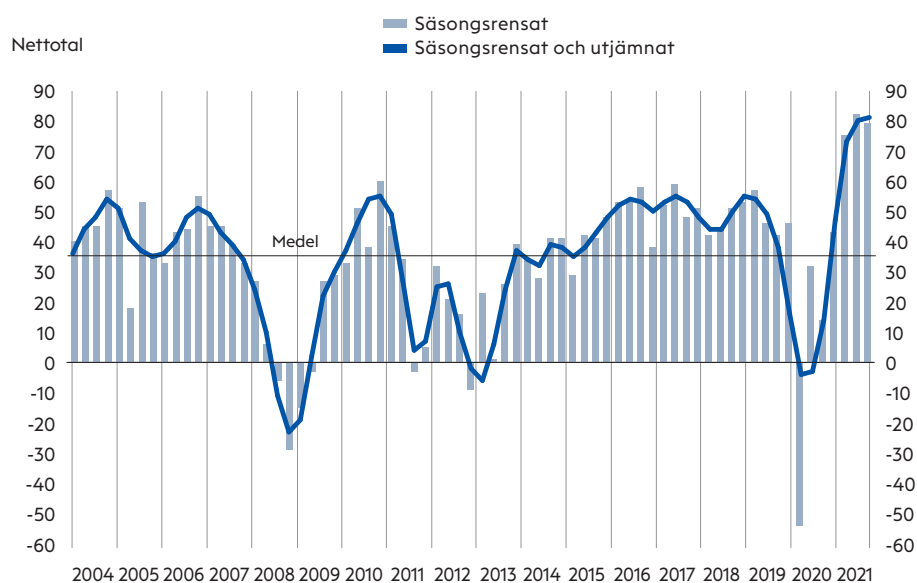

Diagram 1

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

TJÄNSTESEKTORN VÄXER STARKT

Produktionsvolymen i tjänstesektorn under juli och augusti låg cirka fyra procent över volymen under motsvarande månader 2019. Nivån på produktionen har alltså redan med råge passerat den innan pandemin. De säsongsrensade och utjämnade förväntningarna i synen på efterfrågan på sex månaders sikt ligger dessutom högt för tjänstesektorn, se diagram 2. Nettotalet för tjänstesektorn låg på 49, vilket är över det historiska medelvärdet på 36.

De positiva förväntningarna på efterfrågan i tjänstesektorn pekar på fortsatt stark tillväxt från en redan hög nivå. Den starka tillväxten kommer mot bakgrund av dessa förväntningar med största sannolikt fortsätta i den svenska tjänstesektorn det närmaste halvåret.

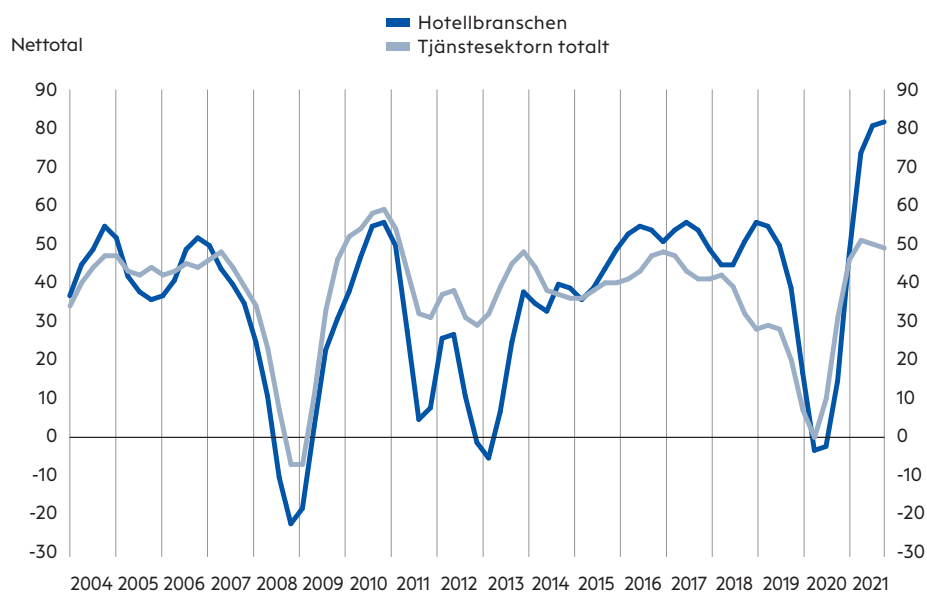

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2021, säsongsrensade och utjämnade.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLENS FÖRVÄNTNINGAR GER NORMALT EN GOD PROGNOIS

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt har historiskt givit en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

I och med det dramatiska tappet i efterfrågan på hotellrum som en konsekvens av pandemin har dock sambandet blivit mindre tydligt. Den extraordinära påverkan som pandemin har haft på efterfrågan på hotellrum går inte riktigt att relatera till det historiska sambandet.

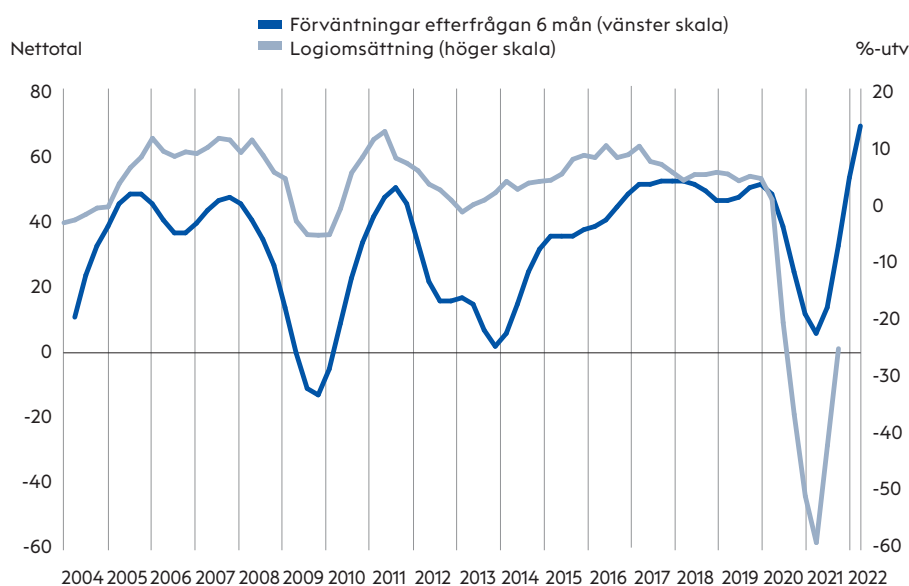

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2021 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

4 AV 10 HOTELLFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG HÖJDA PRISER PÅ HOTELLTJÄNSTER

Det genomsnittliga hotellrumspriset på den svenska hotellmarknaden i juli i år låg 4 procent över nivån i juli 2019 och i augusti sju procent lägre än i augusti 2019. I riket utanför storstäderna låg det genomsnittliga hotellrumspriset klart över nivån 2019 båda månaderna.

Trots att prinsnivån i det närmaste är tillbaka på nivåerna innan pandemin är det många hotellföretag som förväntar sig ännu högre priser de närmaste månaderna. 4 av 10 hotellföretag förväntar sig högre priser på hotelltjänster på tre månaders sikt, se diagram 4. Endast 2 procent av hotellföretagen förväntar sig lägre priser.

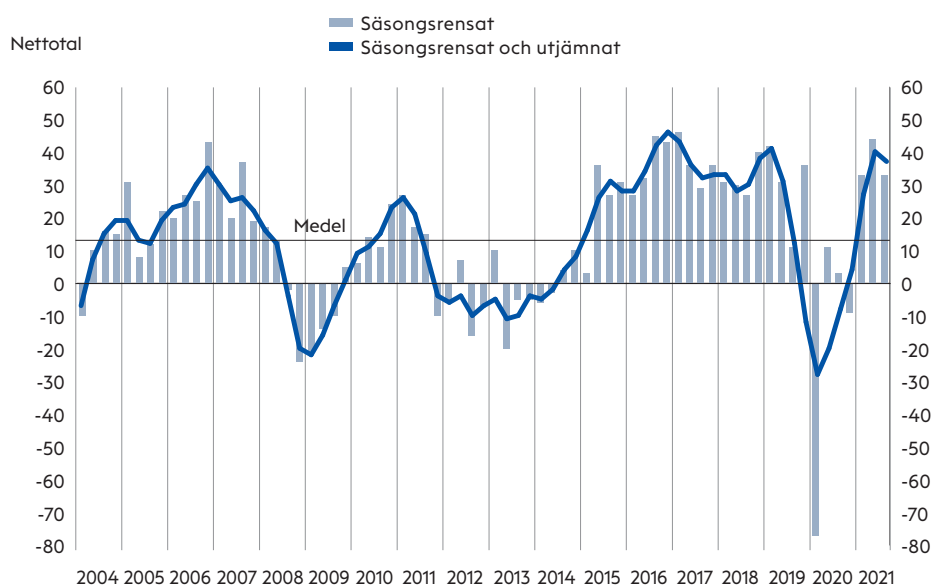

Diagram 4

Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkta. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

HÄLFTEN AV HOTELLEN ANGER BRA ELLER TILLFREDSSTÄLLANDE LÖNSAMHET

Den kraftiga ökningen av efterfrågan på den svenska hotellmarknaden under tredje kvartalet har påverkat hotellföretagens lönsamhet. Från att nästan 100 procent av hotellföretagen angav dålig lönsamhet under första kvartalet i år har andelen sjunkit till 50 procent. Det är fortfarande en betydligt större andel av hotellföretagen som anger dålig lönsamhet än andelen som anger bra lönsamhet, se diagram 5. I denna undersökning var det 12 procent av hotellen som angav att det hade bra lönsamhet. Utöver detta angav dock nästan 40 procent att de hade tillfredsställande lönsamhet.

Trots att synen på lönsamheten fortsatt är svag pekar de positiva förväntningar vad gäller efterfrågan på sex månaders sikt på att lönsamheten kan komma att fortsätta att förbättras under slutet på 2021. Många hotellföretag har dock under pandemin fått uppskov med skatter och avgifter som snart ska börja betalas av. Denna tunga ryggsäck kommer att sannolikt att skapa problem för flera hotellföretag och påverka företagens likviditet negativt.

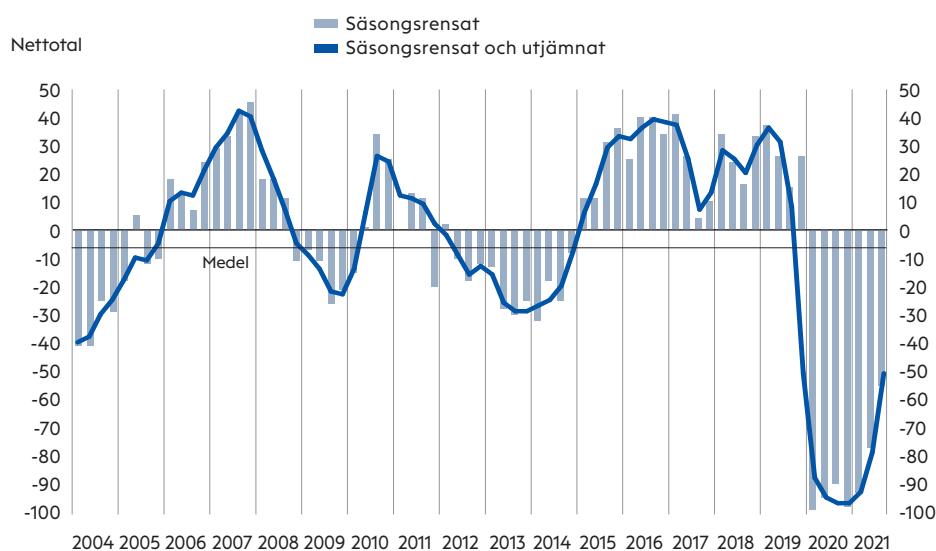

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

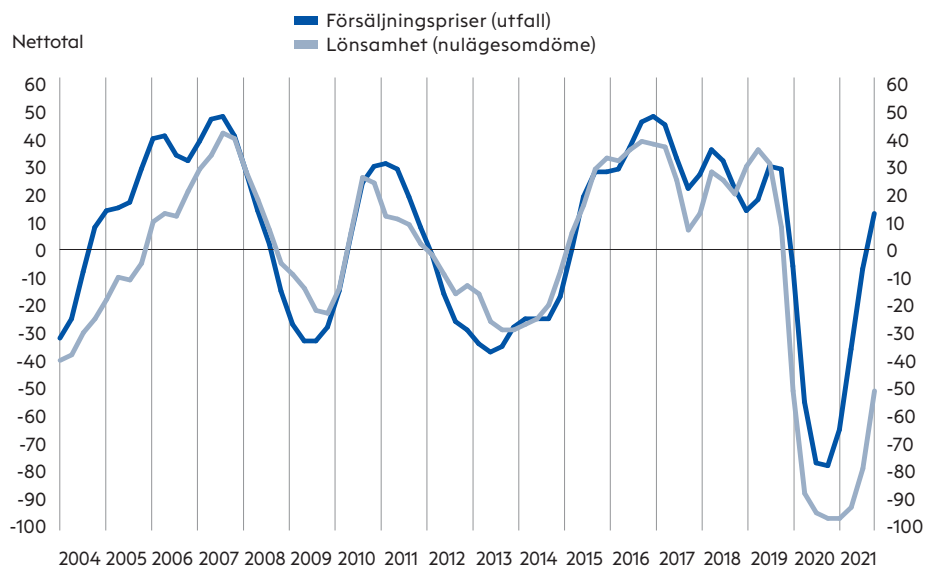
Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

TYDLIG KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar, ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

De positiva förväntningarna på prisutvecklingen i hotellbranschen som redovisades i diagram 4 pekar på att andelen hotellföretag som anger tillfredsställande eller bra lönsamhet under slutet på året kommer att vara högre.

Diagram 6
Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

ALLT BÄTTRE LÖNSAMHET I TJÄNSTESEKTORN

Den positiva omsättningsutvecklingen i den svenska tjänstesektorn har tydligt förbättrat sektorns lönsamhet, se diagram 7. Nettotalet för lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, för tjänstesektorn i sin helhet låg på 9. Det betyder att det är fler tjänsteföretag som anger bra lönsamhet än som anger dålig lönsamhet.

Det var under tredje kvartalet 8 av 10 företag i tjänstesektorn som angav att de hade bra eller tillfredsställande lönsamhet. Knappt 20 procent av företagen angav att lönsamheten var dålig och där ingår en del hotell och restaurangföretag. De positiva förväntningar på efterfrågan som tjänstesektorn har indikerar att lönsamheten kan komma att fortsätta att förbättras det närmaste halvåret.

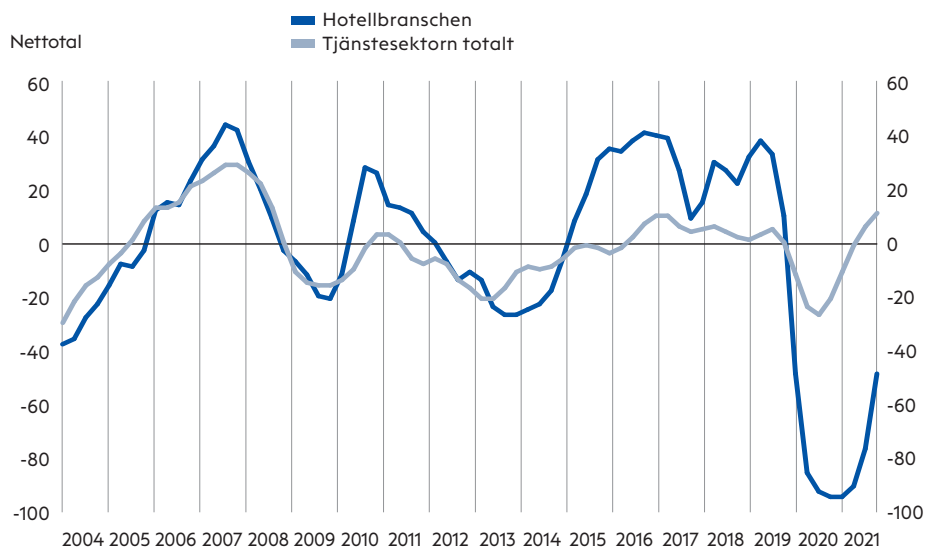

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, nuläge f.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARKT SAMBAND MELLAN HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar historiskt väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 8 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskalan avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, givit en god indikation på den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. Den något mindre negativa synen på lönsamheten under tredje kvartalet pekar på att lönsamheten kan bli bättre under andra halvåret 2021 än under första halvåret.

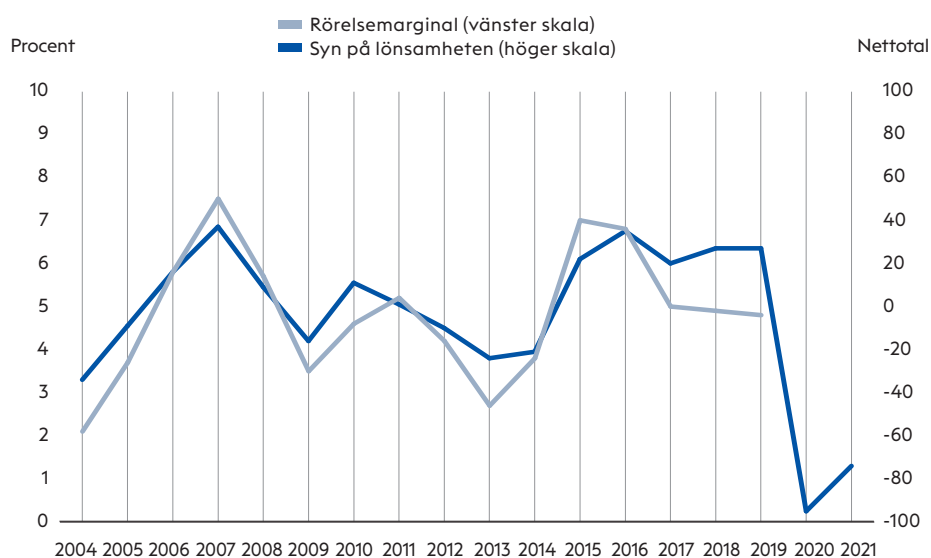

Diagram 8

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

¹Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av totalomsättning (rörelseresultat: totala intäkter minus rörelsekostnader).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

BRISTEN PÅ HOTELLPERSONAL ÖKAR

Den tydliga återhämtningen i efterfrågan har inneburit att hotellen har börjat återanställda personal i relativt stor utsträckning. 7 av 10 hotell anger att de ökade antalet anställda under tredje kvartalet medan endast någon enstaka procent av hotellen anger att de minskat antalet anställda. Redan under förra kvartalet var andelen av hotellföretagen som angav brist på personal hög. Till följd av att många hotell anställde under tredje kvartalet fortsatte bristen att öka och den säsongsrensade andelen låg på 41 procent, se diagram 9. Den icke säsongsrensade andelen (syns inte i diagrammet) uppgick till hela 67 procent. Det är det klart högsta värdet som redovisats sedan redovisningen för hotellen började 2003.

Det är en negativ signal att hotellen redan i detta läge i början på återhämtningen i branschen har svårt att hitta personal. Problemen riskerar att förvärras då 7 av 10 hotellföretag förväntar sig att öka antalet anställda på tre månaders sikt.

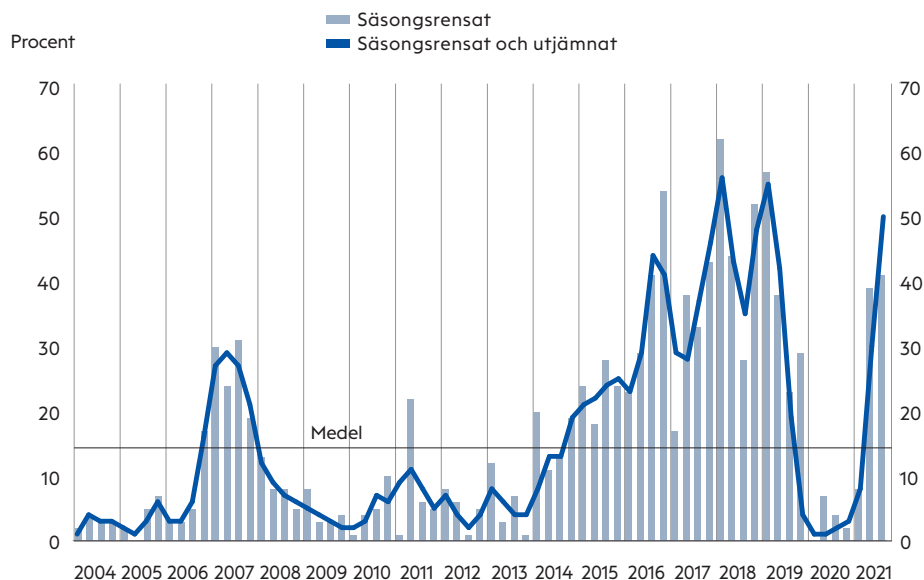

Diagram 9

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel f.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

FLER ANSTÄLLDA OCH STÖRRE BRIST PÅ PERSONAL I TJÄNSTESEKTORN

Även i tjänstesektorn totalt steg bristen på personal under tredje kvartalet 2021, se diagram 10. Den säsongsrensade och utjämnade andelen steg till 41. 4 av 10 hade ökat antalet anställda under tredje kvartalet medan endast 1 av 10 hade minskat antalet anställda.

Det allt bättre konjunkturläget och tjänstesektorns positiva syn på efterfrågan syns i företagens förväntningar på antalet anställda på tre månaders sikt. Nästan 50 procent av tjänsteföretagen förväntar sig att anställa de närmaste tre månaderna medan endast 5 procent förväntar sig att minska antalet anställda. Detta kommer att öka bristen på personal ytterligare i tjänstesektorn under nästa kvartal.

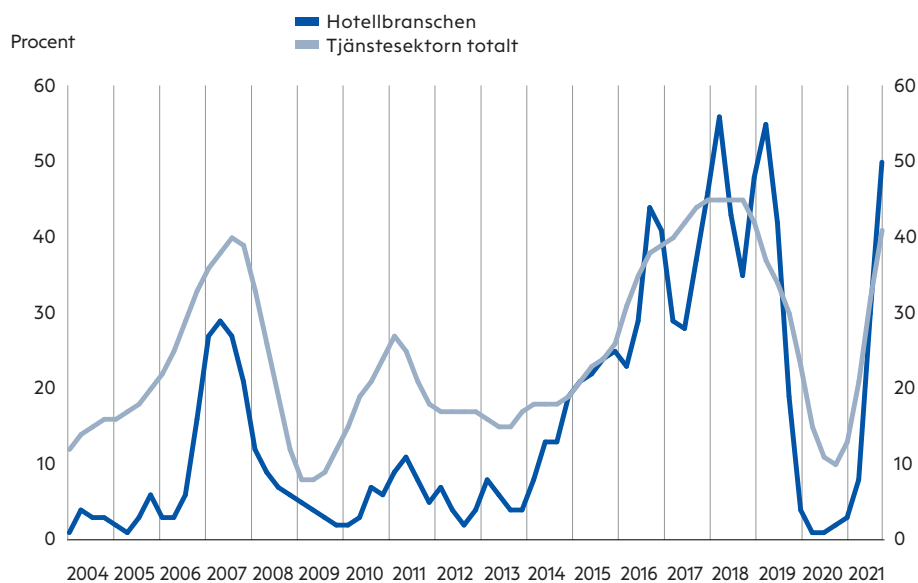

Diagram 10

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongsrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 3:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

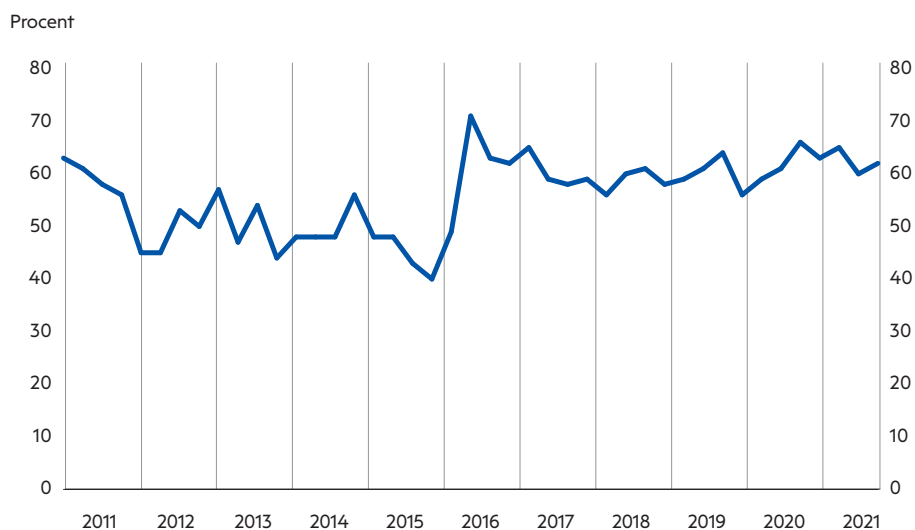
I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagens svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 11 visas hur svarsfrekvensen bland de tillfrågade hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

Diagram 11
Svarsfrekvens hotellföretagen, t.o.m. 3:e kvartalet 2021.
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).